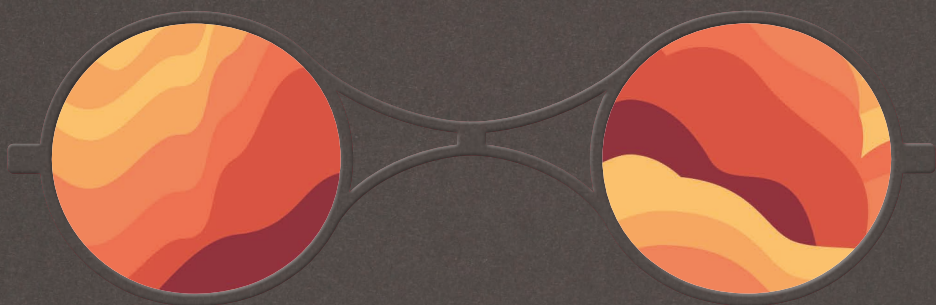
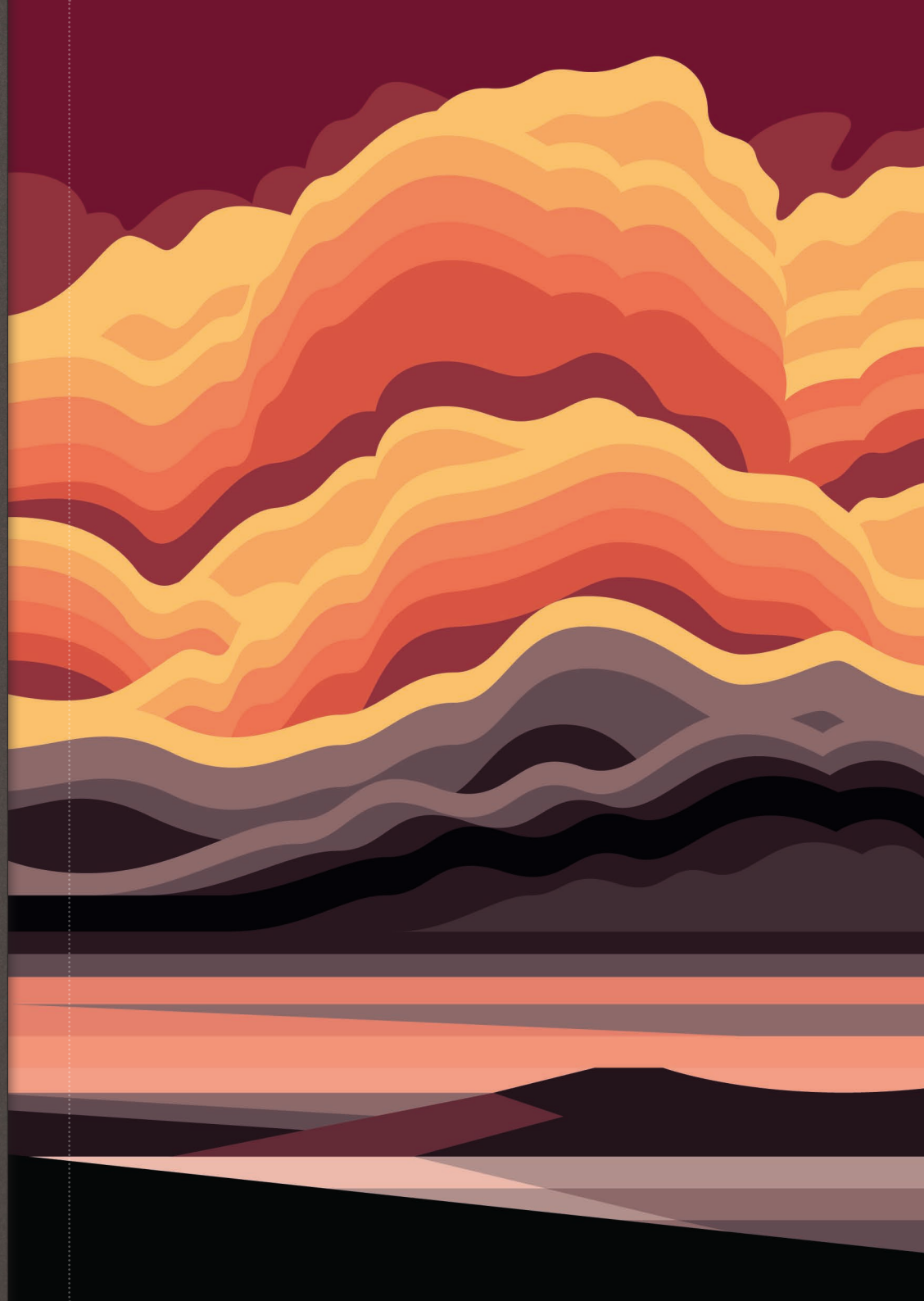

Franz
Schubert
1797-1828

“No conec cap altre compositor que plasmí un món propi tan perfecte com Schubert. Per a mi, això és una de les qüestions més enigmàtiques de la Història de la Música. [...] Schubert és absolutament coherent, sense fissures. No trobo en cap altre època un fenomen així.”

Nikolaus Harmoncourt

Schubertiada
Vilabertran

Lise Davidsen, soprano
James Baillieu, piano
Lieder de Grieg, Brahms,
Strauss, Wagner i Sibelius

Dijous 23 d'agost,
21:00h

#Debut

#Sorpres

#NovaEstrella

11' **EDVARD GRIEG**
Dereinst, Gedanke mein, op. 48/2 (1884)
Zür Rosenzeit, op. 48/5 (1889)
Ein Traum, op. 48/6 (1889)
En svane, op. 25/2 (1876)

7' **JOHANNES BRAHMS**
Liebestreu, op. 3/1 (1853)
Von ewiger Liebe, op. 43/1 (1864)

RICHARD STRAUSS
14' Vier Lieder, op. 27 (1894)
Ruhe, meine Seele
Cäcilie
Heimliche Aufforderung
Morgen

—— PAUSA ——

RICHARD WAGNER
22' Wesendonck-Lieder (1857-58)
Der Engel
Stehe still!
Im Treibhaus
Schmerzen
Träume

14' **JAN SIBELIUS**
Fem sänger op. 37
Den första kyssen (1900)
Lasse liten (1902)
Soluppgång (1902)
Var det en dröm (1902)
Flickan kom ifrån sin älsklings möte (1901)
Svarta Rosor, op. 36/1 (1899)

www.schubertiada.cat

Lise
Davidsen,
soprano

La soprano noruega va saltar a la fama el 2015, quan va guanyar diversos premis al concurs Operalia a Londres i al Concurs Internacional de Música Reina Sonia a Oslo. La temporada passada va debutar a l'Òpera de Zurich (cantant Agathe a *Der Freischütz*), el Teatro Colón de Buenos Aires (com a Isabella a *Das Liebesverbot*), al Festival de Glyndebourne (en el paper titular d'*Ariadne auf Naxos*) i en recital al Wigmore Hall. A la temporada 17/18 debuta com a Ariadne a l'Òpera de Viena i al Festival d'Ais de Provença i amb la *Medea* de Cherubini al Wexford Festival. Els seus compromisos en concert inclouen una residència artística amb l'Orquestra Filharmònica de Bergen, ciutat en la que es presenta també en recital amb James Baillieu. Els seus compromisos futurs inclouen debuts a la Metropolitan Opera, el Covent Garden, el Festival de Bayreuth, l'Òpera de Munich i la Deutsche Oper de Berlin.

Debuta a la Schubertiada.

James
Baillieu,
piano

Descrit per The Daily Telegraph com un "fora de sèrie", James Baillieu ha guanyat els concursos Wigmore Hall Song, Das Lied International Song, Kathleen Ferrier i Richard Tauber. A més de fer concerts com a solista amb l'Ulster Orchestra, l'English Chamber Orchestra i la Wiener KammerSymphonie, ha col·laborat amb cantants entre els quals Ian Bostridge, Dame Kiri te Kanawa, Annette Dasch, Jamie Barton, Markus Werba i Catherine Wyn Rogers. Programador innovador, ha coordinat un bon nombre de projectes que inclouen cicles pel Brighton Festival, Wigmore Hall, BBC Radio 3, Bath International Festival i Perth Concert Hall. Gaudeix treballant amb joves músics i és professor a la Royal Academy of Music i al Jette Parker Young Artist Programme de la Royal Opera House, és director d'un curs a la Samling Foundation i dirigeix el Programa de Cançó al Taller Líric de l'Acadèmia del Festival de Verbier.

Debuta a la Schubertiada.

Lirismos de altura

Arturo Reverter, crítico musical

Aromas nortños, refrescantes, agrestes, se entremezclan con aires cálidos y efusivos, provenientes de lo más auténtico de la tradición germana en este recital poblado de ecos maravillosos y de amores imposibles, como aquellos que llevaron a Richard Wagner a trasladar su obsesión por Mathilde Wesendonck al papel pautado.

El mundo vocal de **Edvard Grieg** se centra en la canción, en la romanza popular y poética. Nada menos que 150 canciones escribió a lo largo de unos 40 años. Hay falta de acuerdo en cuanto a su auténtica valía. Se ha destacado muchas veces, por los ingleses en particular, la vena melódica, la frescura de inspiración, las nuevas formas de acompañamiento pianístico. Federico Sopeña hablaba, un tanto crudamente, recordando a Debussy, de la “grata pequeñez” del compositor.

Grieg daría un rotundo salto desde sus fuentes nacionalistas a la tradición germánica, que le sirvió para confeccionar sus *Seis melodías op. 48* de 1888, en las que por primera vez desde 1864 el compositor volvía la mirada hacia la poesía de autores alemanes. En *Dereinst, Gedanke mein* encontramos la inserción de modos medievales; en *Zur Rosenzeit* y en *Ein Traum* se denotan unos contornos más precisos y un aliento lírico-amoroso muy atractivos. El *op. 25* (Ibsen) de 1876, contiene otras seis piezas. Hoy escuchamos *En Svane*, montada sobre una hermosísima melodía que discurre lenta –“púdica”, define Saint-André– y animada por frecuentes cromatismos y recónditos suspiros.

A lo largo de 43 años, entre 1853 y 1896, **Johannes Brahms** publicó 196 *lieder* para una sola voz y piano, distribuidos en 32 volúmenes. A estas canciones, que podríamos llamar serias, se suman otros cuadernos de canciones alemanas, sin número de *opus*. En el aspecto armónico el compositor se muestra muy prudente; más que Schubert, sin duda. Pero, como su antecesor, concede gran importancia a la melodía, habitualmente llevada por la voz, que se ve hábilmente contrapunteada por el teclado.

Lise Davidsen ha programado dos muy bellas canciones del hamburgués. En *Liebestreu*, primera de las seis de la *op. 3*, Brahms construye una estructura estrófica de alto contenido emocional obtenido mediante la aceleración de la velocidad. De la *op. 43* se nos ofrece *Von ewiger Liebe*, uno de los más famosos y mejores *lieder* de Brahms, que narra un diálogo entre amantes con un desarrollo dividido en tres partes netamente diferenciadas.

Una de las reglas básicas de la línea vocal straussiana era la naturalidad –siguiendo la estela mozartiana– del canto; como exigía el autor y defendían algunos de sus mayores intérpretes, así las sopranos Lisa della Casa e Irmgard Seefried. Para esta última la clave estaba en el texto (atmósfera, ritmo, color, entonación), en el poder poético de las palabras, lo que asimismo encaja con las ideas del propio autor. Las cuatro hermosísimas canciones que integran la *op. 27* del bávaro desfilan ante nuestros oídos. *Ruhe, meine Seele* es pura música estática que alude a las dificultades de la vida y que se cierra con suma delicadeza, de acuerdo con el espíritu del poema de Henckell. La voz parece flotar sobre los primeros y sombríos acordes. Todo es inmóvil, aquietado. Aunque la paz no es completa: la segunda sección apunta inesperadas turbulencias. *Cäcilie, no 2* del volumen es una de las más apasionadas canciones del compositor. La agitación lo puede todo en un discurso en mi mayor de rasgos muy operísticos, resumidos en ese rutilante si natural agudo de los compases postreros.

En *Heimliche Aufforderung*, con mucha brevedad y, también con un cierto toque teatral, se busca ardientemente la noche. *Morgen!* es uno de los *lieder* más exquisitos de Strauss, uno de los que se paladean una y otra vez sin

Johannes Brahms
1833 — 1897

cansancio; por su delicadeza expositiva, por la belleza de la melodía, por el ropaje armónico, por elegancia de la línea vocal, por lo evanescente de su espectro sonoro. Una maravilla intemporal escrita en 1896. Fue el primer *lied* orquestado por Strauss; en 1897.

Uno de los periodos más fecundos de la vida de Wagner fue el comprendido entre 1852 y 1864 durante el cual mantuvo relación con el rico comerciante Otto Wesendonck y su esposa Mathilde, nacida Luckermeyer. En esta época el compositor escribió una *Sonata*, una colección de *lieder*, *La walkiria* y *Tristán e Isolda*. Las canciones, que hoy conocemos con el apellido de casada de la dama, fueron redactadas sobre poemas salidos de su mano y a ella dedicadas. Las suaves melodías, los expresivos acompañamientos, las volutas de la línea vocal, la ambigua armonía nos introducen en un mundo irreal, que nos conduce a la fusión del ser con una naturaleza bienhechora.

El 30 de noviembre de 1857 aparece *Der Engel* bajo los acordes luminosos de *Lohengrin* y con una alusión al primer acto de *La walkiria*. El 4 de diciembre surge *Träume*, que es el que cierra habitualmente la serie y que en el encabezamiento lleva la expresión “estudio para *Tristán*”: lo mismo que *Im Treibhaus*, la última en nacer, a finales de mayo de 1858. La música de este *lied* sonaría años más tarde en el preludio del acto tercero, mientras que la de aquél se localiza en el famoso dúo del segundo acto de tan admirable ópera. En la segunda semana de diciembre de 1857 Mathilde hace llegar a Wagner su poema *Schmerzen* y el 17 el compositor le envía la música. Este *lied* constituye el presentimiento del sufrimiento por una separación que tanto Richard como Mathilde saben que será inevitable. *Stehe still!* tomará forma en febrero de 1858.

Para no estar considerado como un músico especializado en el repertorio vocal de cámara, lo cierto es que **Jan Sibelius** no se desenvolvió nada mal en él. Dejó escritas unas cien canciones de muy variada estructura, conectadas en buena parte con los ecos legendarios y parafolklóricos que animan también su producción sinfónica, en alguna medida continuadora de la senda mítica establecida por Wagner.

Den första kyssten es el *número 1* de la *op. 37* y sigue una escritura de amplias curvas con estratégico uso del *parlando*. Un acorde de séptima disminuida acaba por redondear el efecto. *Var det en dröm* es una de las canciones más famosas de Sibelius; un recuerdo del amor perdido que revela una notable soltura para organizar un discurso muy variado en 6/4. *Lase liten* es un modelo de sutileza y de finura en el manejo de la prosodia y del empleo de colores y disonancias oscuras. Muy lírica y tranquila, casi descriptiva del paisaje invernal es *Soluppgång*,. Saint-André destaca su vehemente declamación. *Flickam kom ifran sin älsklings möte* cuenta las alternancias del amor empleando tres motivos y frases inacabadas y ritmos sincopados. El concierto se cierra con un *lied* de la *op. 36*. *Suarta Rosor*, que ofrece en sus tres variadas estrofas agitadas y obsesivas modulaciones alimentando una creciente intensidad dramática.

(La Schubertíada ha volgut mantenir el text original en castellà de l'autor)

Lieder de Grieg, Brahms, Strauss, Wagner i Sibelius

EDVARD GRIEG
(1843 — 1907)

Emanuel Geibel
(traducció de l'original de Cristóbal de Castillejo)

Dereinst, Gedanke mein

Dereinst,
Gedanken mein,
Wirst ruhig sein.

Läßt Liebesglut
Dich still nicht werden,
In kühler Erden,
Da schläfst du gut,
Dort ohne Lieb'
und ohne Pein
Wirst ruhig sein.

Was du im Leben
Nicht hast gefunden,
Wenn es entschwunden,
Wird's dir gegeben,
Dann ohne Wunden
Und ohne Pein
Wirst ruhig sein.

Algun dia, pensaments meus

Algun dia,
pensaments meus,
us haureu calmat.

Si l'ardor amorosa
encara no s'ha encalmat,
en la terra freda
hi dormiràs bé;
allà sense amor
i sense penes
descansaràs tranquil.

El que en la vida
no has trobat,
quan s'hagi esvaït,
et serà donat.
Sense ferides,
i sense penes.
descansaràs tranquil.

Johann Wolfgang von Goethe

Zür Rosenzeit

Ihr verblühet, süße Rosen,
Meine Liebe trug euch nicht;
Blühet, ach! dem Hoffnungslosen,
Dem der Gram die Seele bricht!

Jener Tage denk' ich trauernd,
Als ich, Engel, an dir hing,
Auf das erste Knöspchen lauernd
Früh zu meinem Garten ging;

Alle Blüten, alle Früchte
Noch zu deinen Füßen trug
Und vor deinem Angesichte
Hoffnung in dem Herzen schlug.

Ihr verblühet, süße Rosen,
Meine Liebe trug euch nicht;
Blühet, ach! dem Hoffnungslosen,
Dem der Gram die Seele bricht!

Friedrich Bodenstedt

Ein Traum

Mir träumte einst ein schöner Traum:
Mich liebte eine blonde Maid;
Es war am grünen Waldesraum,
Es war zur warmen Frühlingszeit:

Die Knospe sprang, der Waldbach schwoll,
Fern aus dem Dorfe scholl Geläut—
Wir waren ganzer Wonne voll,
Versunken ganz in Seligkeit.

Und schöner noch als einst der Traum
Begab es sich in Wirklichkeit—
Es war am grünen Waldesraum,
Es war zur warmen Frühlingszeit:

A l'època de les roses

Floriu, dolces roses,
i no us porta el meu amor;
floriu, ai!, per al desesperat,
amb l'ànima trencada per l'aflicció!

Penso entristit en aquells dies
quan jo, àngel, estava aferrat a tu,
i esperàvem que la primera poncella
arribés de matinada al meu jardí.

Totes les flors, totes les fruites
les depositava jo als teus peus,
i en veure la teva cara
l'esperança envaïa el meu cor.

Floriu, dolces roses,
i no us porta el meu amor;
floriu, ai!, per al desesperat,
amb l'ànima trencada per l'aflicció!

Un somni

Vaig somniar una vegada un bell somni:
una noia rossa m'estimava;
era en la volta verda del bosc,
era en el càlid temps primaveral:

Les poncelles brotaven, el rierol s'inflava,
arribaven repics llunyans des del poble...
estàvem plens de felicitat,
submergits del tot en la beatitud.

I encara més bell que aquell somni
succeí en la realitat...
fou en la volta verda del bosc,
fou en el càlid temps primaveral.

Der Waldbach schwoll, die Knospe sprang,
Geläut erscholl vom Dorfe her—
Ich hielt dich fest, ich hielt dich lang
Und lasse dich nun nimmermehr!

O frühlingsgrüner Waldesraum!
Du lebst in mir durch alle Zeit—
Dort ward die Wirklichkeit zum Traum,
Dort ward der Traum zur Wirklichkeit!

Henrik Ibsen

En svane

Min hvide svane
du stumme, du stille,
hverken slag eller trille
lod sangrøst ane.

Angst beskyttende
alfen, som sover,
altid lyttende
gled du henover.

Men sidste mødet,
da eder og øjne
var lønlige løgne,
ja da, da lød det!

I toners føden
du sluttet din bane.
Du sang i døden;
du var dog en svane!

El rierol s'inflà, les poncelles brotaren,
arribaren repics des del poble...
et vaig abraçar fermament, molta estona,
i mai més no et vaig deixar!

Oh, volta del bosc de verd primaveral!
vius en mi en tot moment...
Allà la realitat fou un somni,
allà el somni es féu realitat!

Un cigne

Mon cigne, silenciós,
de blanc plomatge,
mai no descobrires
les teves cançons delicioses.

Inquiet i temorenc
a causa dels elfs,
lliscaves curiós
onant voltes.

Però al final forçares
per acomiadar-te de mi
l'enganyós jurament,
sí, vares cantar!

Vas tancar cantant
ell camí terrenal,
vares morir cantant:
eres un cigne!

JOHANNES BRAHMS

(1833 — 1897)

Robert Reinick

Liebestreu

“O versenk, o versenk dein Leid, mein Kind,
In die See, in die tiefe See!” –
Ein Stein wohl bleibt auf des Meeres Grund,
Mein Leid kommt stets in die Höh’. –

“Und die Lieb’, die du im Herzen trägst,
Brich sie ab, brich sie ab, mein Kind!” –
Ob die Blum’ auch stirbt, wenn man sie bricht:
Treue Lieb’ nicht so geschwind. –

“Und die Treu’, und die Treu’, ’s war nur ein Wort,
In den Wind damit hinaus!” –
O Mutter und splittert der Fels auch im Wind,
Meine Treue, die hält ihn aus. –

Leopold Haupt

(basat en una cançó tradicional)

Von ewiger Liebe

Dunkel, wie dunkel in Wald und in Feld!
Abend schon ist es, nun schweiget die Welt.
Nirgend noch Licht und nirgend noch Rauch,
Ja, und die Lerche, sie schweiget nun auch.

Kommt aus dem Dorfe der Bursche heraus,
Gibt das Geleit der Geliebten nach Haus,
Führt sie am Weidengebüsche vorbei,
Redet so viel und so mancherlei:

“Leidest du Schmach und betrübest du dich,
Leidest du Schmach von andern um mich,
Werde die Liebe getrennt so geschwind,
Schnell wie wir früher vereinigt sind,
Scheide mit Regen und scheide mit Wind,
Schnell wie wir früher vereinigt sind.”

Spricht das Mägdelein, Mägdelein spricht:
“Unsere Liebe, sie trennet sich nicht!
Fest ist des Stahl und das Eisen gar sehr,
Unsere Liebe ist fester noch mehr.

Fidelitat amorosa

“Oh, enfonsa la teva pena, fill meu,
en el mar, en el mar profund!”...
Una pedra restarà en el fons del mar,
però la meva pena surarà sempre.

“I l’amor que portes en el cor,
trenca’l, trenca’l, fill meu!”...
Encara que les flors es moren quan les cullen,
l’amor fidel no és tan fràgil.

“Fidelitat, fidelitat no és més que un mot,
que se l'emporta el vent!”...
Oh mare, encara que el vent esmicoli les pedres,
la meva fidelitat perdurarà!...

D’amor etern

Foscós, que foscós els boscos i els camps!
És ja de nit, i el món està silenciós.
Enlloc una llum, enlloc un soroll,
sí, àdhuc l’alosa ha callat.

El noi surt del poble
per acompanyar a casa l’estimada,
la guia per entre els arbustos del camp,
i li parla molt animat:

“Si fossis humiliada i t’entristissis,
si fossis humiliada per altres per culpa meva,
desapareixeria el nostre amor amb rapidesa,
amb la mateixa com ens vàrem unir.
Ens separariem amb pluja i amb vent,
tan ràpidament com ens vàrem unir.”

Parla la noia i i contesta:
“El nostre amor mai no desapareixerà!
L’acer és molt ferm i també ho és el ferro,
però el nostre amor és encara més ferm!

Eisen und Stahl, man schmiedet sie um,
Unsere Liebe, wer wandelt sie um?
Eisen und Stahl, sie können zergehn,
Unsere Liebe muß ewig bestehn!”

RICHARD STRAUSS

(1864 — 1949)

Karl Friedrich Henckell

Ruhe, meine Seele

Nicht ein Lüftchen,
Regt sich leise,
Sanft entschlummert
Ruht der Hain;
Durch der Blätter
Dunkle Hülle
Stiehlt sich lichter
Sonnenschein.

Ruhe, ruhe,
Meine Seele,
Deine Stürme
Gingen wild,
Hast getobt und
Hast gezittert,
Wie die Brandung,
Wenn sie schwillt!

Diese Zeiten
Sind gewaltig,
Bringen Herz und
Hirn in Not—
Ruhe, ruhe,
Meine Seele,
Und vergiß,
Was dich bedroht!

El ferro i l’acer poden ser fosos,
però qui pot canviar el nostre amor?
El ferro i l’acer poden liquar-se,
el nostre amor durarà eternament!”

Descansa, ànima meva!

No passa
ni un alè d’aire,
tranquil
reposa el bosc;
entre el fosc entramat
de les fulles
brillen clars
els raigs de sol.

Descansa, descansa,
ànima meva,
les teves tempestes
eren salvatges,
has cridat
i has tremolat,
com l’oreig
enfurismat.

Van ser moments
violents,
que angixaren
el cor i la ment...
Descansa, descansa
ànima meva,
i oblida
el que t’amenaça!

Heinrich Hart

Cäcilie

Wenn Du es wüßtest,
Was träumen heißt
Von brennenden Küssen,
Vom Wandern und Ruhen
Mit der Geliebten,
Aug' in Auge,
Und kosend und plaudernd –
Wenn Du es wüßtest,
Du neigtest Dein Herz!

Wenn Du es wüßtest,
Was bangen heißt
In einsamen Nächten,
Umschauert vom Sturm,
Da Niemand tröstet
Milden Mundes
Die kampfmüde Seele –
Wenn Du es wüßtest,
Du kämest zu mir.

Wenn Du es wüßtest,
Was leben heißt,
Umhaucht von der Gottheit
Weltschaffendem Atem,
Zu schweben empor,
Lichtgetragen,
Zu seligen Höh'en,
Wenn Du es wüßtest,
Du lebstest mit mir.

John Henry Mackay

Heimliche Aufforderung

Auf, hebe die funkelnde Schale
empor zum Mund,
Und trinke beim Freudenmahle
dein Herz gesund.

Und wenn du sie hebst,
so winke mir heimlich zu,
Dann lächle ich, und dann trinke
ich still wie du ...

Cecília

Si tu sabessis
el que significa somniar
en besos ardents,
en pasejar i descansar
amb l'estimat,
mirant-se als ulls,
acaronant-se i parlant...
si ho sabessis,
el teu cor es rendiria.

Si tu sabessis
el que significa tenir
por en nits solitàries,
enmig de la tempesta.
sense cap dolça boca
que consoli l'ànima
ansada de lluitar...
si ho sabessis,
vindries a mi.

Si tu sabessis
el que significa viure
perfumat per l'hàlit
de la divinitat creadora del món,
eivar-se,
il·luminat,
cap a les santes altures.
si ho sabessis,
viuries amb mi!

Invitación secreta

Amunt, aixeca fins a la boca
la copa refulgent,
i beu amb el cor ben sà
en l'àpat de la joia.

I quan l'aixequis,
mira'm secretament,
llavors somriuré i beuré
tan callat com tu.

Und still gleich mir betrachte
um uns das Heer
Der trunknen Schwätzer—verachte
sie nicht zu sehr.

Nein, hebe die blinkende Schale,
gefüllt mit Wein,
Und laß beim lärmenden
Mahle sie glücklich sein.

Doch hast du das Mahl genossen,
den Durst gestillt,
Dann verlasse der lauten Genossen
festfreudiges Bild,

Und wandle hinaus in den Garten
zum Rosenstrauch,—
Dort will ich dich dann erwarten
nach altem Brauch,

Und will an die Brust dir sinken
eh' du's gehofft,
Und deine Küsse trinken,
wie ehemals oft,

Und flechten in deine Haare
der Rose Pracht—
O komm, du wunderbare,
ersehnte Nacht!

John Henry Mackay

Morgen

Und morgen wird die Sonne wieder scheinen,
Und auf dem Wege, den ich gehen werde,
Wird uns, die Glücklichen, sie wieder einen
Inmitten dieser sonnenatmenden Erde...

Und zu dem Strand, dem weiten, wogenblauen,
Werden wir still und langsam niedersteigen,
Stumm werden wir uns in die Augen schauen,
Und auf uns sinkt des Glückes stummes Schweigen.

I callada al meu costat
contempla la colla
d'embriacs xerraires... no els
menyspreïs massa.

No, aixeca la brillant copa,
plena de vi,
i continueu feliços
el sorollós banquet.

Però quan hakis gaudit del menjar,
i calmada la set,
oblida't llavors alegrement
dels sorollosos companys.

I surt a fora al jardí,
cap als rosers,
allà t'estaré esperant,
com fèiem abans.

I em reclinaré damunt del teu pit,
abans que no ho esperis,
i beuré els teus besos
com abans,

i posaré en els teus cabells
l'esplendor de les roses.
Oh, vine, nit meravellosa
i freturada!

Demà

I demà tornarà a sortir el sol,
i en el camí que seguiré
tornarà a unir-nos a nosaltres, feliços,
en la terra assolellada...

I arribarem lentament i dolçament
a la platja d'amples i blaves onades,
i ens mirarem, muts, als ulls, fins que ens cobreixi
el món silenciós de la felicitat....

—— PAUSA ——

RICHARD WAGNER

(1813 — 1883)

Mathilde Wesendonck

Fünf Gedichte für eine Frauenstimme

Der Engel

In der Kindheit frühen Tagen
Hört ich oft von Engeln sagen,
Die des Himmels hehre Wonne
Tauschen mit der Erdensonne,

Daß, wo bang ein Herz in Sorgen
Schmachtet vor der Welt verborgen,
Daß, wo still es will verbluten,
Und vergehn in Tränenfluten,

Daß, wo brünstig sein Gebet
Einzig um Erlösung fleht,
Da der Engel niederschwebt,
Und es sanft gen Himmel hebt.

Ja, es stieg auch mir ein Engel nieder,
Und auf leuchtendem Gefieder
Führt er, ferne jedem Schmerz,
Meinen Geist nun himmelwärts!

Stehe still!

Sausendes, brausendes Rad der Zeit,
Messer du der Ewigkeit;
Leuchtende Sphären im weiten All,
Die ihr umringt den Weltenball;
Urewige Schöpfung, halte doch ein,
Genug des Werdens, laß mich sein!

Halte an dich, zeugende Kraft,
Urgedanke, der ewig schafft!
Hemmet den Atem, stilltet den Drang,
Schweiget nur eine Sekunde lang!
Schwellende Pulse, fesselt den Schlag;
Ende, des Wollens ew'ger Tag!
Daß in selig süßem Vergessen
Ich mög alle Wonnen ermessen!

Cinc poemes per a veu de dona

L'àngel

En els dies llunyans de la infància
sentí parlar sovint d'àngels
que canviaven les sublims delícies celestials
pel sol de la Terra,

on un cor inquiet i angoixat
llanguia amagat del món,
i volia dessagnar-se tranquil
i perir en un mar de llàgrimes,

on la seva pregària fervent
només demanava la salvació,
i un àngel baixava i se l'emportava
dolçament al cel.

Sí, també per a mi baixà un àngel
que amb les seves ales esplendoroses
m'allunyà de qualsevol dolor,
i portà al cel el meu esperit!

Detureu-vos!

Murmurejant i bronzidora roda del temps,
mesuradora de l'eternitat;
esferes lluminoses de l'ampli infinit,
que encerclen la bola del món,
creació eterna, detureu-vos!
prou de l'esdevenidor, deixeu-me ser!

Detureu-vos, força generadora,
pensaments primitius, eternament creadors!
Conteniu l'alè, calmeu l'impuls,
cal·leu només durant un segon!
Pols excitat, encadena els teus batecs;
acaba, dia etern de la voluntat!
Que en un oblit dolç i sagrat
pugui apreciar totes les delícies!

Wenn Aug' in Auge wonnig trinken,
Seele ganz in Seele versinken;
Wesen in Wesen sich wiederfindet,
Und alles Hoffens Ende sich kündet,
Die Lippe verstummt in staunendem Schweigen,
Keinen Wunsch mehr will das Innre zeugen:
Erkennt der Mensch des Ew'gen Spur,
Und löst dein Rätsel, heil'ge Natur!

Im Treibhaus

Hochgewölbte Blätterkronen,
Baldachine von Smaragd,
Kinder ihr aus fernen Zonen,
Saget mir, warum ihr klagt?

Schweigend neiget ihr die Zweige,
Malet Zeichen in die Luft,
Und der Leiden stummer Zeuge
Steiget aufwärts, süßer Duft.

Weit in sehndem Verlangen
Breitet ihr die Arme aus,
Und umschlinget wahnbevangen
Öder Leere nicht'gen Gaus.

Wohl, ich weiß es, arme Pflanze;
Ein Geschicke teilen wir,
Ob umstrahlt von Licht und Glanze,
Unsre Heimat ist nicht hier!

Und wie froh die Sonne scheidet
Von des Tages leerem Schein,
Hüllet der, der wahrhaft leidet,
Sich in Schweigens Dunkel ein.

Stille wird's, ein säuselnd Weben
Füllet bang den dunklen Raum:
Schwere Tropfen seh ich schweben
An der Blätter grünem Saum.

Quan els ulls beuen delitosos en els ulls,
quan l'ànima en l'ànima s'enfonsa totalment;
quan un ésser es retroba en un ésser
i s'anuncia el final de tota esperança,
els llavis callen en silenci meravellat,
i cap altre desig sorgeix del nostre interior:
llavors reconeix l'home l'empremta de l'Eternal,
i perds el teu enigma, santa natura!

A l'hivernacle

Alts arcs de corones de fulles,
baldaquís de maragdes,
fills de llunyanes terres,
digueu-me, de què us queixeu?

Inclineu les branques en silenci,
pinteu signes en l'aire,
i exhaleu un dolç aroma,
testimoni mut del dolor.

Cap a un llunyà anhel nostàlgic
esteneu els vostres braços,
i abraceu plens d'il·lusió
l'horrorós no-res d'una erma vacuïtat.

Potser, ho sé, pobres plantes,
compartim un destí:
encara que aureolats per llum i esplendor,
no és aquí la nostra pàtria!

I com el sol s'acomia content
de la buida claredat del dia,
qui veritablement sofreix
es submergeix en l'obscur silenci.

Hi ha silenci, una agitació murmurant
omple inquiet l'obscur espai:
Veig surar pesades gotes
en la llinda verda de les fulles.

Schmerzen

Sonne, weinest jeden Abend
Dir die schönen Augen rot,
Wenn im Meeresspiegel badend
Dich erreicht der frühe Tod;

Doch erstehst in alter Pracht,
Glorie der düstren Welt,
Du am Morgen neu erwacht,
Wie ein stolzer Siegesheld!

Ach, wie sollte ich da klagen,
Wie, mein Herz, so schwer dich sehn,
Muß die Sonne selbst verzagen,
Muß die Sonne untergehn?

Und gebietet Tod nur Leben,
Geben Schmerzen Wonne nur:
O wie dank ich, daß gegeben
Solche Schmerzen mir Natur!

Träume

Sag, welch wunderbare Träume
Halten meinen Sinn umfängen,
Daß sie nicht wie leere Schäume
ind in ödes Nichts vergangen?

Träume, die in jeder Stunde,
Jedem Tage schöner blühn,
Und mit ihrer Himmelskunde
Selig durchs Gemüte ziehn!

Träume, die wie hehre Strahlen
In die Seele sich versenken,
Dort ein ewig Bild zu malen:
Allvergessen, Eingedenken!

Träume, wie wenn Frühlingssonne
Aus dem Schnee die Blüten küßt,
Daß zu nie geahnter Wonne
Sie der neue Tag begrüßt,

Daß sie wachsen, daß sie blühen,
Träumend spenden ihren Duft,
Sanft an deiner Brust verglühn,
Und dann sinken in die Gruft.

Penes

Sol, et ploren cada vespre
els teus bells ulls rogens,
quan banyant-te en el mirall del mar
t'arriba la mort prematura!

Però apareixes amb l'antiga esplendor,
glòria del món tenebrós,
quan et despertes de nou al matí,
com un orgullós heroi triomfador!

Ai, com podria llavors queixar-me,
quan, cor meu, t'anhelo tant?
Ha de desanimar-se el sol,
ha de pondre's?

I la mort només infanta vida,
les penes només donen delit:
Oh, com agraeixo que la natura
m'hagi donat aquestes penes!

Somnis

Digues, quins somnis meravellosos
tenen presos els meus sentiments,
que, com una buida bromera,
no s'han esvaït en l'erm no-res?

Somnis, que a cada hora i cada dia
floreixen més bells,
i que amb el seu anunci celestial
penetren feliços en el meu esperit.

Somnis, que com raigs sublims
es submergeixen en l'ànima,
per a pintar allà una imatge eterna:
tot oblidat, tot present!

Somnis, com quan el sol primaveral
besa les flors damunt la neu,
i saluda el nou dia
amb delits mai presentits,

que creixen, que floreixen,
que exhalen somniant el seu perfum,
s'apaguen dolçament en el teu pit,
i s'enfonsen en la tomba.

JAN SIBELIUS

(1865 — 1957)

Johan Ludvig Runeberg

Den första kyssen

På silvermolnets kant satt aftonstjärnan,
Från lundens skymning frågte henne tärnan:
Säg, aftonstjärna, vad i himlen tänkes,
När första kyssen åt en älskling skänkes?
Och himlens blyga dotter hördes svara:
På jorden blickar ljusets änglaskara,
Och ser sin egen sällhet speglad åter;
Blott döden vänder ögat bort och gråter.

Zachris Topelius

Lasse liten

Världen är så stor, så stor,
Lasse, Lasse liten!
Större än du nånsin tror,
Lasse, Lasse liten!

Det är hett och det är kallt,
Lasse, Lasse liten!
Men Gud råder överallt,
Lasse, Lasse liten!

Många människor leva där,
Lasse, Lasse liten!
Lycklig den som Gud har kär,
Lasse, Lasse liten!

När Guds angel med dig går,
Lasse, Lasse liten!
Ingen orm dig bita få,
Lasse, Lasse liten!

Säg, var trives du nu mest,
Lasse, Lasse liten?
Borta bra men hemma bäst,
Lasse, Lasse liten!

El primer bes

L'estrella del vespre s'asseia en un núvol argentí;
en el bosquet al capvespre la noia pregunta:
digues, estrella del vespre, que pensen al cel
quan es dóna el primer bes a l'estimat?
I la noia tímida sent la resposta del cel:
Els àngels de la llum contemplen la terra
i hi veuen reflectida la seva pròpia joia;
només la mort desvia la mirada... i plora.

Petit Lasse

El món és molt gran, molt gran,
Lasse, petit Lasse!
més gran del que mai hakis pensat,
Lasse, petit Lasse!

Hi fa calor i hi fa fred,
Lasse, petit Lasse!
però Déu té cura de tot,
Lasse, petit Lasse!

Hi viu molta gent,
Lasse, petit Lasse!
i són feliços els que Déu estima,
Lasse, petit Lasse!

Quan els àngels de Déu són al teu costat,
Lasse, petit Lasse!
cap serp t'enverinarà amb la seva fiblada,
Lasse, petit Lasse!

Doncs, on t'agrada a tu més estar,
Lasse, petit Lasse!
lluny s'està bé, però la llar és millor per mi,
Lasse, petit Lasse!

Tor Hedberg

Soluppgång

Under himlens purpurbrand
Ligga tysta sjö och land,
Det är gryningsstunden.
Snöig gren och frostvit kvist
Tecka sig så segervisst
Mot den röda grunden.

Riddarn står vid fönsterkarm,
Lyssnar efter stridens larm,
Trampar golvet's tilja.
Men en smal och snövit hand
Kyler milt hans pannas brand,
Böjer mjukt hans vilja.tenderly

Riddarn sätter horn till mun,
Blåser vilt I gryningsstund,
Över nejd som tiger.
Tonen klingar, klar och spröd,
Branden slocknar, gyllenröd,
Solen sakta stiger.

Josef Julius Wecksell

Var det en dröm

Var det en dröm, att ljuvt en gång
Jag var ditt hjärtas vän?
Jag minns det som en tystnad sång,
Då strängen darrar än.

Jag minns en törnros av dig skänkt,
En blick så blyg och öm;
Jag minns en avskedstår, som blänkt.
Var allt, var allt en dröm?

En dröm lik sippans liv så kort
Uti en vågrön ängd,
Vars fågring hastigt vissnar bort
För nya blommors mängd.

Men mången natt jag hör en röst
Vid bittra tårars ström:
Göm djupt dess minne i ditt bröst,
Det var din bästa dröm!

Sortida de sol

Sota l'incendi porpra del cel
s'estenen el mar i la terra,
i és l'hora del capvespre.
Branques nevades i sarments gebrats
s'agiten segurs de la victòria
Sobre un fons roig.

Un cavaller és a la finestra,
sent el xafarranxo de combat,
trepitja els taulons del terra.
Però una petita mà blanca com la neu
refresca el seu front ardent,
doblega gentilment la seva resolució.

Un cavaller acosta el corn a la seva boca,
i bufa fort a l'hora del capvespre,
damunt del camp silenciós.
La crida ressona, clara i aguda,
l'incendi s'esllangueix, ataronjat.
el sol surt dolçament.

Fou un somni?

Fou un somni, que una vegada
m'estimà encisador el teu cor?
Hi penso, com en una cançó acabada,
mentre les cordes encara tremolen.

Penso en una rosa boscana que em donares,
en una mirada tímida i tendre;
penso en unes llàgrimes de comiat que brillaven,
era tot això, tot això, un somni?

Un somni, curt com la vida d'una anemone
en un prat verd en primavera,
la bellesa de la qual es marceix ràpida
entre la floració de noves flors.

Però algunes nits sento una veu,
acompanyada per un torrent de llàgrimes amargues:
conserva'n el record en el teu pit,
ella fou el teu millor somni!

Johan Ludvig Runeberg

Flickan kom ifrån sin älsklings möte

Flickan kom ifrån sin älsklings möte,
kom med röda händer. Modern sade:
“Varav rodna dina händer, flicka?”
Flickan sade: „Jag har plockat rosor
och på törnen stungit mina händer.”

Åter kom hon från sin älsklings möte,
kom med röda läppar. Modern sade:
“Varav rodna dina läppar, flicka?”
Flickan sade: „Jag har ätit hallon
och med saften målat mina läppar.”

Åter kom hon från sin älsklings möte,
kom med bleka kinder. Modern sade:
“Varav blekna dina kinder, flicka?”
Flickan sade: „Red en grav, o moder!
Göm mig där och ställ ett kors däröver,
och på korset rista, som jag säger:

En gång kom hon hem med röda händer,
ty de rodnat mellan älskarns händer.
En gång kom hon hem med röda läppar,
ty de rodnat under älskarns läppar.
Senast kom hon hem med bleka kinder,
ty de bleknat genom älskarns otro.”

La noia torna de trobar-se amb el seu estimat

La noia torna de trobar-se amb el seu estimat,
torna amb les mans vermelles. La mare li diu:
“Què t'ha enrogit les mans, filla?”
La noia diu: “He collit roses
i m'han punxat les espines,”

Torna novament de trobar-se amb l'estimat,
torna amb els llavis molt vermells. La mare li diu:
“Què ha enrogit tant els teus llavis, filla?”
La noia diu: “He estat menjant gerds,
i m'he embrutat els llavis amb el seu suc.”

Torna novament de trobar-se amb l'estimat,
torna amb les galtes molt pàl·lides. La mare diu:
“Què ha empallidit tant les teves galtes, filla?”
La noia diu: “Oh mare, prepara'm una tomba,
amaga-m'hi i posa una creu al damunt,
i en la creu escriu el que et dic:

Una vegada tornà a casa amb les mans vermelles,
s'havien enrogit antre les mans de l'estimat.
Una vegada tornà a casa amb els llavis vermells,
s'havien enrogit amb els llavis de l'estimat.
L'última vegada tornà a casa amb la galtes pàl·lides,
les havia empallidit la infidelitat de l'estimat.

Ernst Josephson

Svarta Rosor

Säg varför är du så ledsen i dag,
du, som alltid är så lustig och glad?
Och inte är jag mera ledsen i dag
än när jag tyckes dig lustig och glad;
ty sorgen har nattsvarta rosor.

I mitt hjärta där växer ett rosendeträd
som aldrig nånsin vill lämna mig fred.
Och på stjälkarne sitter det tagg vid tagg,
och det vållar mig ständigt sveda och agg;
ty sorgen har nattsvarta rosor.

Men av rosor blir det en hel klenod,
än vita som döden, än röda som blod.
Det växer och växer. Jag tror jag förgår,
i hjärtträdets rötter det rycker och slår;
Ty sorgen har nattsvarta rosor.

Roses negres

Digues-me, per què estàs avui tan trista?
Tu que sempre estàs tan contenta i tan alegre?
No estic avui més trista
que quan et sembló contenta i tan alegre;
ja que la pena té roses negres com la nit.

En el meu cor creix un roser
que mai no em deixa en pau.
i en les seves tiges creixen espines i més espines,
que em causen incessants dolor i aversió;
ja que la pena té roses negres com la nit.

Però de la rosa neix un pura joia,
tan blanca com la mort, tan roja com la sang,
que creix i creix. Crec que vaig a morir,
les arrels del meu cor han estat arrancades;
ja que la pena té roses negres com la nit.

Traduccions de Manuel Capdevila i Font

PRÒXIMAMENT

© Guido Werner

André Schuen, baríton Daniel Heide, piano

Die schöne Müllerin,
de Franz Schubert

Dilluns 27 d'agost, 21:00h
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

© Felix Broede

Mojca Erdmann, soprano Gerold Huber, piano

Lieder de Strauss, Mozart,
Schubert, Schumann, Rihm,
Reimann i Mendelssohn

Dissabte 25 d'agost, 21:00h
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

AGRAÏMENTS

Patrocinador principal

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Amb l'ajut de

Ajuntament
de Figueres
Alt Empordà

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

Diputació de Girona

Ajuntament de Vilabertran

Amb el patrocini de

Damm
Fundació

Amb la col·laboració de

Caixa d'Enginyers

Audi
Autopodium
Gràcies al Patrocinador Audi

PERE VENTURA
• CAVA •

Mitjans col·laboradors

33 Cat

LA VANGUARDIA

Gràcies a

Liederabend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran
Temps de Música

Disseny

Mucho

Il·lustracions

Ricard Jorge
@richi_jp

Partners internacionals

Heidelberger Frühling · Schubertiade · Wigmore Hall

Organitza

Associació
Franz Schubert
Barcelona

